

Pedagógusnap a Székelyben

Fehér asztal mellett tartottak Pedagógusnapot június 11-én a BMKT Székely Mihály Szakközépiskola és Szakképző Intézetben. Az összejövetelen nemcsak tanárok, hanem más iskolákban dolgozók is részt vettek, aminek Bodó Krisztina, az intézet igazgató-helyettese külön örült.

Elmondása szerint minden oktatási intézmény alkalmazottjának egy kicsit pedagógussá is kell válnia, ugyanis a gyermekekkel ők is érintkeznek időről időre. Ezáltal nekik is szól e nap. Megragadva az alkalmat bejelentette, hogy az intézet igazgatóját, Kohut Andrásné immár 5 évre választották újra.

A pedagógusnap rendezvényt a hagyományok szerint idén is a szülők szervezték meg, akik kö-

szöntőjükben elmondták, hogy a pedagógusi hivatás az egyik legszebb hivatás. További sikeres munkát és jó pihenést kívántak, végül gratuláltak az újraválasztott igazgatónőnek. Ezt követően a diákok kedveskedtek oktatóiknak műsorukkal. Felolvasták Varga Zoltán, a Békés Megyei Képviselőtestület elnökének levelét, köszöntőt mondott, verset szavaltak, összeállításukat pedig ének-szóval zárták. **J. K.**

Őrizni a szlovák hagyományokat

Lapunk megjelenésének idején is zajlanak még annak a tábornak az eseményei, melyet a szarvasi Szlovák Kulturális Kör rendezett, s melynek célja a szlovák hagyományok megőrzése és átadása a fiataloknak. A kulturális kör először tavaly szervezett ilyen tábort, s mivel annak nagy sikere volt, így az idén június 16-20. közötti időpontra ismét meghirdették a programot. Ezalkalommal a Szlovák Általános Iskola és Diákothon 1-5. osztályosai közül negyvenen jöttek el, s természetesen az intézmény több pedagógusa is részt vesz a tábor munkájában.

Ottjártunkkor éppen egy rajzverseny izgalmaiba csöppentünk, ahol a "műalkotások" témája az volt, vajon milyen lesz a környezetünk ötven év múlva akkor ha övünk, s milyen akkor, ha nem vigyázunk rá. A rajzversenyt a Körös-Maros Nemzeti Parkban tett látogatás után rendezték, a témaválasztás tehát nem véletlen. Mint azt Frankó Annától, a Szlovák Kulturális Kör vezetőjétől megtudtuk, az ötnapos tábor ideje alatt sok érdekes programon vehetnek részt a gyerekek. Uhljar Mátýásné mézeskalács készítő segítségével kipróbálhatták a mézeskalács díszítés fortélyait,

a Szlovák Tájháza pedig egy ősi szlovák hagyományt, a sablonról történő falfestéssel ismerkedhettek meg. Fonalbábokat és állatfigurákat készíthettek az un. kormöcskére fonás technikájával, s megnézhettek szlovák nyelven a Vuk című rajzfilmet. A tábor további programjában szerepel még egy látogatás Békéscsabára, ahol a Szlovák Kulturális Központ és a Szlovák Kutatóintézet munkájával ismerkednek majd. Csütörtökön, június 19-én a Tessedik Múzeumban Valent Juliának a szarvasi szlovákokról szóló előadását hallgatják meg, majd ellátogatnak a Szarazmalomba. A délután folyamán műhelylátogatás keretében ismerkednek egy cipész és egy húsfűstölő munkájával. A tábor zárónapján, pénteken Komár Ella fazekasművész segítségével az agyagozás és a koronázás művészetével ismerkednek, délután pedig a gyerekek, tanáraikkal együtt szlovák ételeket főznek az ezüstszóli közösségi házban.

A tábort a Szlovák Kulturális Kör mellett támogatta a Magyarországi Nemzetiségi és Etnikai Kisebbségért Közalapítvány valamint az Országos Szlovák Önkormányzat is. **L. J.**

Hova tovább az általánosból?

Szét tört vázák, újraépítésre várva

Az osztályfőnöknek, Závogyán Juditnak van egy hasonlata, sőt inkább már metaforája a gyerekek fejlődésének érzékeltetésére. Azt mondja, olyanok ők mint egy-egy váza, melyeket a szülők formáltak tehetségük szerint a legszébre. Ennek a vázának az életében szükségszerűen bekövetkezik egy időszak, a kamaszkor, mikor a váza széttrörik, darabjaira hullik. Majd elmulik ez is és akkor következnek, hogy ezek a fiatalberek a cserepadarabokból újraépítik magukat.

Ha tetszik ez a kép, akkor számtalan kérdés merül fel a továbbra jövésükre. Milyen lesz az új váza? Hasonlít a régihez vagy nem? Jó-e ha hasonlít vagy se? Egyáltalán mitől függ a dolog?

Azt gondolná az ember, hogy 35 fokos melegben a vízparton, egyetlen nappal a ballagás előtt, naptól pirultan, csurmogóan nem lehet "komoly" dolgokról beszélgetni a Fő téri iskolások nyolcadikosával. Azt feltételeznék, hogy annál, milyen lesz a bizonyítvány már csak az érdekli őket kevésbé mi lesz az öszel. Meg azután.

Pedig nem. Már az is furcsa, hogy a bikiniben toporgó kislány azért ostromolja az osztályfőnököt had nézhessen bele a naplójába. Az meg végképp meglepő, hogy a kérdésre: jó-e, hogy vége az iskolának?, nem hangzik kórusban az igen.

Az jó, hogy már nem kell tanulni, de sajnáljuk, az osztályközösséget - magyarázza egyikük, miért nem tudnak egyértelműen örülni most a vakációnak. Aztán helyben hagyja azt a megjegyzést is, amelyik arra utal, talán kicsit tartanak attól mi lesz majd öszel az új iskolában.

Ötödik osztályos koruk óta a továbbtanulásra készülünk - mondja Závogyán Judit. - Évente öt-tíz órát szenteltünk a pályaválasztásra, figyeltük kinek milyen az érdeklődési köre. Hetedik osztályban felmértük milyen irányultságuk az egyes gyerekek, iskolákat látogattunk meg a szülőkkel közösen, résztvettünk a munkaügyi központ pályaválasztási rendezvényein, gyűjtöttük a középiskolák prospektusait, hogy hol mit lehet tanulni, miből kell felvételizni, majd egyesével is leültünk beszélgetni a gyerekekkel erről a témáról.

Tudták mit akarnak? - Hatvan százalékom nem. Elképzelésük sem volt róla.

Bába Ivett bár szobakerült az egészségügyi szakközépiskola is, most már biztos benne, hogy fodrász akar lenni.

Magad döntöttél így, vagy a szüleidre hallgattál?

A szüleim azt mondták, dönts em el én.

Maga döntötte el Kasik Csaba is, hogy Kunszentmártonba megy szakközépiskolába. A szakmát, amit választott Szarvason is tanulhatta volna.

Miért mész el Kunszentmártonba?

Mert ott kolozsos lehetek. - És az jó?

Jó is meg rossz is. Jobb lett volna, ha jön még innen valaki, de jár oda már egy haverom.

A szüleid mit szóltak az elhatározásodhoz?

Nem nagyon örültek neki, de belenyugodtak.

Nem is lehet elvárni 14 éves korban a gyerektől, hogy pontosan tudják mi az, ami számukra megfelelő lesz - magyarázza az osztályfőnök - de az irányokat felvázolták, abban

biztos vagyok, hogy tudják merre fele akarnak menni.

Tizennégy éves korában el tudja rontani az ember?

El. Ha erős szülői vagy pedagógusi befolyásolás történik, az negatívan hathat a helyes, vagy szerencsés döntés meghozatalában. Igaz, a gyerek vissza tud térni a megfelelő pályára, de időt veszít. Az a baj, hogy sokan "iskolában" nem "gyerekekben" gondolkodnak. Próbálom meggyőzni erről a szülőket is.

Voltak kísérletek erős befolyásolásra?

A tanulók elvileg számtalan helyet megjelölhetnek továbbtanulásra. Az osztályból 24 gyereket abba az iskolába vettek fel, amelyiket elsőként választott, negyediket a másodikként megjelölt helyre, de voltak ketten, akik a negyediként megjelölt iskolában találtak helyet. Ha reálsan értékelik a gyereket, akkor olyan intézményt jelölnek meg, ami számára reálsan elérhető.

Régebben az iskolák mint-ha presztizskérdést csináltak volna abból, hányan és hol tanulnak tovább...

Azt hiszem az általános iskolában ilyen nincs. Fontos a beiskolázás, de hogy hova, az csak a gyerekek szempontjából fontos.

A tizennégy évesen meghozott döntés súlyát a gyerekek körében az a kérdés firtatta, vajon általános iskolának, a középiskolának vagy a feloktatási intézménynek van nagyobb szerepe az ember életében. A diplomaszerezés talán még túl messze van ahhoz, hogy komolyan szóba jöhessen, ezért az "általános" és a "közép" közt dönt el a verseny, a középiskola javára.

A középiskola, mert akkor nem vagyunk már gyerekek, akkor alakul ki, hogy mik akarunk lenni - hangzik az indoklás.

Tulajdonképpen mi határozza meg, hogy milyen szakmát választ az ember?

Hogy sok lövé legyen - kiabálja be valaki hátulról, majd az elől ülők szalonképesen is megfogalmaznak:

A kereset.

Meg az, hogy érdekeljen bennünket - teszi hozzá egyikük kevésbé magabiztosan.

Kapitalkod segítséget a pályaválasztáshoz?

Igen de az nem nagyon befolyásolt bennünket.

Kabai Bence például informatikus akar lenni, de most inkább a Vajda Péter Gimnázium angol tagozatát választotta.

Tanulhatnál volna másol, informatikára specializálódott szakközépiskolában.

Nem igazán akartam elmenni Szarvasról.

Miért?

Sok itt a barát, ismerős. A többiek is maradtak, Csellár Sanyi is.

Csellár Sanyi azt mondja, azért választotta a Vajdát, mert két nővére is idejárt és tőlük azt hallotta, hogy jó hely, csak jó osztályba kell bekerülni.

Milyen jó osztályba?

Hát ahol tanulnak.

Közkívánatra a társai által már most "aranyfárglisként" aposztrofált Pjevara Gyuri is elmondja iskolaválasztása történetét. A többiek iránti elnező mosollyal meséli szerényen, hogy ő régóta segít az apukájának, aki kőműves, gyakran van ott betonkeverésnél, falazásnál. Hatodikos kora óta tudja, hogy ezt a szakmát szeretné tovább vinni, bár nem a "tégla oldaláról" gondolta megközelíteni a

dolgot. A Vársárhelyi Pál Szakközépiskola Műszaki-építészeti szakmacsoportját szemelte ki, de ami az aggodást illeti a felvétel miatt, azt az anyukája vállalta magára. Először 7. félévben ment el az iskolába érdeklődni, mi szükséges a felvételhez, aztán ezt a látogatást még többször megismételte. Végül Gyuri a tanulmányi eredménye alapján simán bekerült.

Lesznek, akik Békéscsabán, Gyulán, Szegeden tanulnak tovább, de az osztály fele Szarvason marad a Vajdában vagy a Székelyben. Még akik közeli város iskolájába pályáztak, azok sem biztos, hogy kollégisták lesznek, lehet, hogy a napi buszszózat vállalják. Mert... mert itthon is szeretnének maradni.

Csak a barátok miatt maradsz Szarvason? - kérdelem Klimaj Dórit, aki a város gimnáziumába fog járni.

Nem.

A szülők miatt?

Is - mondja azzal a hangsúllyal, ami előrevetíti az egyedüli olyan választ, ami magában foglalhatja a lényegét.

Akkor miért?

Csak.

Nagyon fontos szempont volt, hogy itthon maradjon - mondja Dóri anyukája, aki nem hallotta miről beszélgettünk a lányával az imént. - A következő cél, a felsőfokú képzés, a továbbtanulás, minthogy a képességei megvannak hozzá - folytatja.

A mi szüleinél mintha könnyebben elengedték volna bennünket annak idején...

En büra alatt nőttem fel, akik felneveltek nagyon vigyáztak rám. Nem váltam ettől gyámoltalanná, úgy érzem megálom a helyem mindenben. Természetesen megpróbáljuk a gyereket önállóságra nevelni. Feladatokat kap, amelyeket el

kell végeznie. Elégé szigorúan fogjuk a párommal együtt. Egyébként nem érzékeltük, hogy nagyon elvágyna. Mi mindent jól meg tudunk beszélni egymással.

Elképzelhető, hogy az anyagiak is befolyásolják a szülőknél azt a kívánságát, maradjon inkább itthon a gyerek?

Hálistennek ilyen probléma nincs.

A Szarvason iskolát választó tizenöt gyerek zöme azért marad Szarvason, mert a szülei a maguk közelében szeretnék tartani a gyereket - fűzi hozzá megjegyzését Závogyán Judit, aki egyben saját (a Vajdában továbbtanuló) fiának is osztályfőnöke. A gimnázium nem a végcél, a gyerekek látják, hogy a szülei is tanulnak, tudják, hogy a tanuláshoz már nincs korlátja. Arról van szó, hogy a szülők nem érzik biztonságban a gyerekeiket a nagyobb városokban.

Félnék a kábítószertől, a rossz társaságtól?

Nem csak erről van szó. Ha a gyerek nap-mint nap itthon van, a szülő akkor adhat neki tanácsot, amikor szükség van rá.

Másfelől az EU-ba készülve arra számítunk, hogy a gyerekeink majd szabadon mozoghatnak a világban. Most mégis féltjük attól is, hogy egy másik városban éljen. Jo ez így?

Valóban nem szabad elzárni őket, de nem mindegy, hogy mikor maradnak egyedül. Tizen-nyolc-tizenöt éves korukban, mikor mindent ki akarnak próbálni, vagy tizen-nyolc-húsz évesen, érettebb személyiségként - érvel a pedagógus és anya. Es akkor mondta el a hasonlatot a vázáról meg a kamaszokról.

Kedves nyolcadikosok! Fajdalmentes törest és szerencsés újraépítést nektek! **K. Zs.**

Kutyakiképző tanfolyam

Az Ebtényestők Szarvasi Egyesülete kutyakiképző tanfolyamot indít. A tanfolyam kezdete 2003. június 28-a, 9.00 óra. Helyszíne a Petőfi utca végén található kutyakiképző pálya. A tanfolyamon részt lehet venni bármely kutyafajtaival. Jelentkezés a Beke köz 7. szám alatti takarmányboltban, de legkésőbb a tanfolyam kezdetén.

A tanfolyamon alapvető engedelmisségi gyakorlatokat, a tenyészemle anyagát és igény szerint kiállítási felvezetést oktatunk.

A tanfolyam öt hétfőig tart, a díja 2500 Ft. A tanfolyam vizsgával zárul és a sikeres elvégzéséről oklevelet állítunk ki. **Ebtényestők Szarvasi Egyesülete**

Fafaragó tábor

Nyári szabadidős programlehetőség, a szünidő hasznos eltöltésére általános és középiskolás gyerekek részére: Fafaragó és fajták készítő tábort szervezünk a mangoluzgi "Szálkaház"-ban, Szarvas, Malom u. 39. szám alatt.

Szakmai programok: Fafaragó hagyományok megismerése, a fafaragás alapjainak elsajátítása (kisebb faragással díszített tárgyak készítése).

Fajták: régi népi játékok készítése.

Időpontja: 2003. június 30 - július 04-ig.

Napirend: 9.00 - 13.00 óráig délelőtti foglalkozás 12.00 - 14.00 óráig népi játékok játszása 14.00 - 16.00 óráig délutáni foglalkozás.

Péntek délután: táborzárás, szalonnap, melyen a szülők is részt vehetnek.

Részvételi díj: 1200 Ft/nap, mely a délelőtti és a délutáni uzsonna költségét is magába foglalja, vagy helyette, ha az egész csoport igényli, ebédet biztosítunk.

Jelentkezni lehet: 2003. június 20-ig, az alábbi telefonszámokon: 66/214-402 vagy a 06/30/273-6163, illetve személyesen a helyszínen jún. 20-án 13.00-tól 17.00 óráig.

Sonkoly János
népijáték és kismesterségek oktatója,
faműves, restaurátor